

پەخنەیا پراكتييکى

سەنتمەرى زاخو بۆ فەکۈلىيەن كوردى

پەرتووک	رەخنەيا پراكىتىكى
نفيسيهـر	دـحسـين عـثـمـان عـبـدـالـرـحـمـن
چـاـپ	ئـيـكـنـ/ ٢٠٢٤
ديـزاـين	رمـزـيهـ خـلـيلـ اـحـمـدـ
پـيـداـچـوـونـا	ديـارـ عـبـدـالـلهـ
ديـزاـينـ وـ بـهـرـگـ	وارـهـيـلـ عـبـدـالـبـاقـىـ
ISBN	٩٧٨ - ٩٩٢٢ - ٦٦١ - ٣٤ - ٦
زـمـارـيـاـ سـپـارـدـنـىـ	D - / ٢٤٧٥ / ٢٤

© مافنى چاپى يىن پاراستىيە بۆ
سەنتمەرى زاخو بۆ فەكۈلىيەن كوردى

✉ zcks@uoz.edu.krd ☎ +964 (0) 751 536 1550
📍 Iraq-Kurdistan Region, Zakho- University of Zakho

پەخنەيا پراکتىكى

د. حسین عثمان عبدالرحمن

پیشہ کی

بیکومان ئاساییه ئەگەر نشيستەر ز لايى تىگەھشتن و هەست و سۈزانىش،
چەند پىنگاۋەكەن بەرى خەلکى ئاسايى بىت و زويىتەر هەست ب ئىش و ئازارىن دناد
جڭاڭىدا بىھەت و لەدەپ تىگەھشتن و دەۋەنبىرييما خوھ، پىنگاۋان بەر ب
جڭاڭەكەن نەمۇنەيى بەھافىزىت،لى پىدەقىيەر دەخنەكەن چەند پىنگاۋەكەن، بەرى
نشيستەر بىت و ل گەلەك لايەنالىنىڭەن ھەۋا، رېنىشاندەر و تەواو كەرى ئەھۋى و
بەرھەمى ئەھۋى بىت.

خويایه کو ومرارا ئەدھىياتى ب خواندىن ئىن جۇراوجۇرىن خواندەقانان، ل دەم و جەھىن جىاواز و لەدھىش رەۋشەنبىرىيەن جىاواز بۇوې، كو ھەلبەت ئەڭ چەندە زى بەندە ب تىۈرىن رەخنەيىن جۇراوجۇر كوب بۇورىينا دەمى، ياسا و بنەمايىن ئەوان تىۈران، ژلايى بىرمەند و زانايىن رەخنەيىشە هاتىنە دانان و رەخنەگىر ب مفا

ومرگرتن ژئوان بنه‌مایان، دهقان راشه و شرۇقە دىكەت و خوه دىكەھىنىتە واتايىن پشت ئەوان پەيىش و دەستەوازان و ب ئەقىچەندى، نشيسمەرى پتر بۇ خوينەرى دەدەتە نىاسىن و خوينەرى ژى پتر دىكەھىنىتە واتايىن جۆراوجۆرىن ھەر دەقەكى.

ئەق پەرتوكە، وەك (رەخنەيا پراكىتىكى) پىكۈلەكە ژبۇنىزىكىبوون ب هزرىن ۋەشارتى و پشت پەيىش و دەستەوازىن نشيسمەرى و گەھاندىندا خوينەرىيە ب نشيسمەرى و چەوانىيىا تىپامانا نشيسمەرى بۇ جشاڭى و چەوانىيىا پەرمەدەبۇونا ئەھىپ دناف جشاڭىدایە. ھەر لىسەر ئەقى بنەماى، ھەندەك دەقىن فۇلكلۇرى، ڪلاسىكى و نوى، يىن ھاتىنە ھەلبىزارتىن و لەدەپتەن ئەقى ئەقى: (رەشتى، ھېرىمىنۇتىكى، جشاڭى، دەرەنلىكىارى، سىمېيولۇزى، فۇرمالىيىتى و فيمىنۇتى). يىن ھاتىنە شرۇقەكىرن. ھەروەسا ھەندەك بابەت ژى، يىن راستەوخۇ گۈنۈدەيى ب رەخنېشە، يىن ھاتىنە وەرگىران، وەك ھارىكار ژبۇ پتر تىكەھشىتىندا چەمك و واتايىن رەخنەيى.

ھەلبەت ئەق ڪارە، ڪارەكى رەخنەيى شرۇقەكارىيە و ب ھىچ مەھەكە دەزە نشيسمەر، دەزە ھەزىيان دەزە كەلتۈور نەھاتىيە نشيسين و ھىچ ھەلسەنگاندەك ب مەھەما بىرپىزى ب ئەوان بەرھەم و خودانىن ئەوان بەرھەمان نىنە، لى پشتىراست يَا بىن كىيماسى ژى نىنە؛ چونكى لەدەپتەن ئەقى ئەقى دەستىرىدىن ھەندەك زانىيان و شرۇقەكارىيىا ھەزىرى، رەوشەنبىرى، خواندىن و تىكەھشىتىندا مە_ كول گۈرە دەملى، گۈھەنلىكى ب سەردا ھاتىيە _ يىن ھاتىنە نشيسين. واتە پىكۈلا نشيسمەرى گەھاندىندا خوينەرى، ب ھەزىن ۋەشارتى و پشت ئەوان پەيىش و دەستەوازان و راوهستانەكە رەخنەيى زانستى بۇويە.